

Danışmanlık hizmeti: Bir iç denetim rolü

Şükrü Gölbaşı
Müdür
KURUMSAL RİSK HİZMETLERİ

Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü'nün (The Institute of Internal Auditors-IIA) kabul etmiş olduğu iç denetimin tanımı incelendiğinde aslında iç denetim faaliyetinin temelde "güvence sağlama" ve "danışmanlık" şeklinde iki fonksiyonunun olduğu görülmektedir.

Bu fonksiyonlardan "danışmanlık" hizmetleri; herhangi bir idari sorumluluk üstlenmeden, bir kurumun faaliyetlerini geliştirmek ve onlara değer katmak amacını güden, niteliği ve kapsamı müşteri/denetlenen ile birlikte kararlaştırılan istişari faaliyetler ve bununla bağlantılı diğer hizmetler olarak tanımlanmıştır. Usul ve yol göstermek, tavsiyede bulunmak, işleri kolaylaştırmak ve eğitim vermek bu kapsamdaki faaliyet örnekleridir. Danışmanlık hizmetleri bu anlamda iç denetim fonksiyonlarının katma değer yaratan ve önem arz eden hizmetlerinden biri olarak değerlendirilmelidir.

Ekonomik, sosyal, kültürel ve teknolojik değişimle birlikte iç denetimin rolü de yeni risklerin oluşması ile giderek değişmektedir. Geleneksel görev tanımı varlıkların korunması ve uygunluk sağlamak olan iç denetimin, artık üst düzey kararların alınmasında, organizasyonun risklere karşı korunmasında ve kontrol sistemlerinin geliştirilmesinde daha etkin rol aldığı gözlenmektedir. İç denetimin değişen rolü ile birlikte amacı sadece hata ve hileleri ortaya çıkarmak değil, aynı zamanda kurumun ihtiyaç duyduğu alanlarda gerekli danışmanlık desteğini vermektir.

Kurum çalışanlarının sürekli açıklarını arayan, noksanlarını tespit eden "hata avcısı" rolünden uzaklaşmak iç denetim fonksiyonlarının kaçınılmazıdır. Bu noktada iç denetim fonksiyonunun bir yönetim aracı olduğu göz ardı edilmemelidir. İç denetimin süreç sahiplerinin hatalarını bulmaya yönelik değil, bu hataların oluşmasını önlemeye yönelik bir mekanizma olduğu dikkate alındığında ve kurum hedeflerine ulaşabilmek adına süreç sahiplerine destek olmak

ve kuruma katma değer sağlamak için “aynı geminin yolcusu” olunduğu hissettirildiğinde denetlenen-denetleyen işbirliği ve aralarındaki bilgi paylaşımı seviyesi de artacaktır.

Bununla birlikte yoğun rekabet koşullarında, maliyetlerin aşağıya çekilmeye çalışıldığı bir konjunktürde, iç denetim fonksiyonları kurumlar için tasarruf sağlayabilecek alanların ortaya çıkarılmasına destek olmalıdır. Ayrıca çalışmalar esnasında denetlenen süreçte tespit edilen hatalardan ziyade sürecin iyileştirilmesine yönelik öneriler getirilmesi iç denetim fonksiyonunu kurum içinde daha etkin hale getirecektir.

Sonuç olarak; iç denetim fonksiyonu, kurum içinde uygunluk, verimlilik, muhtemel hata ve risklere karşı uyarıcı ve tespit edici bir görev tanımına sahip olsa da; usul ve yol göstermek, tavsiyede bulunmak, işleri kolaylaştırmak ve eğitim vermek gibi hizmetlerde de bulunmalıdır. Zira hizmet verdiği kurum hakkında önemli bilgi birikimine sahip olan iç denetim fonksiyonları, danışmanlık faaliyetleriyle kuruma ilave katma değer sağlamalıdır. İç denetimin fonksiyonelliğinin artması ve güncellenmesi; iç denetim fonksiyonunun teminatı olarak değerlendirildiğinde değişen koşullarda değişen/gelişen roller üstlenmesi kaçınılmazdır. Danışmanlık faaliyetleri de iç denetim fonksiyonunun çok önemli bir alanını oluşturan, etkinleştirilmesi ve geliştirilmesi zaruri bir faaliyet olduğu da dikkate alınmalıdır.

Deloitte; İngiltere mevzuatına göre kurulmuş olan Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”) şirketini, üye firma ağındaki şirketlerden ve ilişkili tüzel kişiliklerden bir veya birden fazlasını ifade etmektedir. DTTL ve her bir üye firma ayrı ve bağımsız birer tüzel kişiliktir. DTTL (“Deloitte Global” olarak da anılmaktadır) müşterilere hizmet sunmamaktadır. DTTL ve üye firmalarının yasal yapısının detaylı açıklaması www.deloitte.com/about adresinde yer almaktadır.

Deloitte, denetim, vergi, danışmanlık ve kurumsal finansman alanlarında, birçok farklı endüstride faaliyet gösteren özel ve kamu sektörü müşterilerine hizmet sunmaktadır. Dünya çapında farklı bölgelerde 150’den fazla ülkede yer alan global üye firma ağı ile Deloitte, müşterilerinin iş dünyasında karşılaştıkları zorlukları aşmalarına destek olmak ve başarılarına katkıda bulunmak amacıyla dünya standartlarında yüksek kaliteli hizmetler sunmaktadır. Deloitte, 200.000’i aşan uzman kadrosu ile kendini mükemmelliğin standardı olmaya adanmıştır.

Bu belgede yer alan bilgiler sadece genel bilgilendirme amaçlıdır ve Deloitte Touche Tohmatsu Limited, onun üye firmaları veya ilişkili kuruluşları (bütün olarak Deloitte Network) tarafından profesyonel bağlamda herhangi bir tavsiye veya hizmet sunmayı amaçlamamaktadır. Deloitte Network bünyesinde bulunan hiçbir kuruluş, bu belgede yer alan bilgilerin üçüncü kişiler tarafından kullanılması sonucunda ortaya çıkabilecek zarar veya ziyandan sorumlu değildir.

© 2015. Daha fazla bilgi için Deloitte Türkiye (Deloitte Touche Tohmatsu Limited üye şirketi) ile iletişime geçiniz.